

Eesti Teaduste Akadeemia
VÄLISLIIKMETE
valimise
REGLEMENT

Üldsätted

1. Eesti Teaduste Akadeemia (edaspidi – Akadeemia) välisliikmete valimisel arvestatakse Akadeemia üldkogu kehtestatud piiranguga välisliikmete üldarvu suhtes. Uusi välisliikmeid saab valida vaid siis, kui välisliikmete lubatud maksimaalarvu piires on täitmata kohti.
2. Välisliikmete valimist korraldatakse reeglina üks kord kolme aasta kohta. Igal valimiskorral võib valida kuni viis uut välisliiget.
3. Välisliikmete arvulist jaotumist valdkonniti ei määrata. Uute kandidatuuride ülesseadmisel peetakse silmas vajadust valida välisliikmeks teadlasi erinevatelt aladelt ning vältida mõne kitsama valdkonna teadlaste liiga suurt esindatust kujunevas välisliikmete kogus.

Välisliikmete valimise ettevalmistamine

4. Eeltööd välisliikmete valimiseks käivituvad Akadeemia juhatuse sellekohase otsuse alusel. Otsuses määratakse täitmisele kuuluvate kohtade arv, valimise läbiviimise aeg ja muud Akadeemia juhatuse poolt vajalikuks peetavad tingimused.
5. Välisliikmete valimise ettevalmistamisse kaasatakse vaid Akadeemia liikmeskonda kuuluvad akadeemikud, kellele saadetakse käesoleva reglemendi punktis 4 märgitud juhatuse otsus ettepanekute saamiseks. Üldsust välisliikmete eelseisvast valimisest ei teavitata.
6. Ettepanek välisliikme kandidaadi kohta koos andmetega tema tegevuse iseloomustamiseks esitatakse kandidaadi erialale vastava Akadeemia osakonna kaudu. Osakonnad vaatavad laekunud ettepanekud läbi, teevad soovitatud kandidaatide seast oma valiku ja esitavad eelistuse saanud kandidaadid Akadeemia juhatusele lõpliku valiku tegemiseks.
7. Akadeemia juhatuse hindab võrdlevalt osakondade esitatud kandidaatide kaalukust teadlasena ja seotust Eestiga vastavalt Akadeemia põhikirja p. 16 nõuetele, arvestab uute välisliikmete valimise tingimusi vastavalt käesoleva reglemendi punktidele 3 ja 4 ning valib selle alusel välja kandidaadid Akadeemia üldkogule esitamiseks. Vajaduse korral võib juhatuse enne lõpliku otsuse tegemist materjalid soovitatud kandidaatide kohta vastavasse osakonda teistkordseks läbivaatamiseks tagasi saata.
8. Juhatuse otsus üldkogule valimiseks esitatavate kandidaatide kinnitamise kohta tehakse ja vormistatakse kirjalikult vähemalt kuu aega enne valimise läbiviimist

üldkogus. Iga kinnitatud kandidaadi kohta näidatakse otsuses tema sünniaasta, töökoht, eriala ning osakond, kelle kaudu kandidaat on esitatud.

9. Juhatus otsus peab välistama kandidaatidevahelise konkurentsi. Välisliikme kandidaadiks võib otsusega kinnitada maksimaalselt vaid nii mitu teadlast, kui mitu välisliikme kohta oli vastavalt käesoleva reglemendi punktile 4 algselt otsustatud avada. Sobivate kandidaatide puudumise korral võib juhatus oma otsusega valimiseks kinnitada ka vähem kandidaate, kustutades kasutamata jäävad kohad algselt täitmiseks otsustatud kohtade arvust.

10. Juhatus otsus vastavalt käesoleva reglemendi punktidele 8 ja 9 on lõplik alusdokument välisliikmete valimiseks. Otsuses kinnitatud kandidaatide koosseis ei kuulu enne valimist enam ülevaatamisele ega muutmisele.

11. Juhatus otsus välisliikme kandidaatide kinnitamise kohta saadetakse vähemalt kümme päeva enne valimise läbiviimist üldkogus kõikidele akadeemikutele. Koos otsusega saadetakse neile ka teave kinnitatud kandidaatide teadustegevuse kohta.

12. Juhatus otsusega välisliikme kandidaadiks kinnitatud teadlase tegelik lülitamine valimisnimekirja eeldab, et kandidaati on tema valimise kavast teavitatud ja ta on andnud oma nõusoleku saada üldkogu toetuse korral valituks Eesti Teaduste Akadeemia välisliikmeks. Kinnitatud kandidaadi õigeaegse teavitamise, samuti tema suulise või kirjaliku nõusoleku tagab ja selle saamise korraldab kandidaadi esitamist vahendanud osakond.

13. Usaldusväärne teave selle kohta, et teadlane on nõus oma kandidatuuri ülesseadmisega valimiseks Eesti Teaduste Akadeemia välisliikmeks, peab Akadeemia juhatuse käsutuses olema vähemalt üks päev enne valimise läbiviimist üldkogus. Vastava teabe puudumise, nõusoleku mitteandmise või esialgse nõusoleku tagasivõtmise korral jäetakse kandidaat valimisnimekirja kandmata ja temaga seotud välisliikme koha avamine loetakse tühistatuks.

Välisliikmete valimise korraldamine

14. Välisliikmete valimine toimub Akadeemia üldkogus salajasel hääletusel. Üldkogu on valimise läbiviimiseks pädev, kui selleks kokku kutsutud istungist võtab osa üle poole istungipäeval üldkogu arvestuslikku koosseisu kuuluvaist akadeemikuist.

15. Valimist üldkogu istungil korraldab kolme- kuni viieliikmeline hääletuskomisjon. Vastav komisjon moodustatakse istungil osalevaist akadeemikuist eesistuja ettepanekul. Komisjoni esimehe valivad komisjoni liikmed endi seast ise.

16. Hääletuskomisjon jagab istungil osalevatele akadeemikutele välja (allkirja vastu) hääletussedelid, tagab hääletusprotseduuri segamatu kulgemise, kogub hääletussedelid tagasi (pitseeritud kasti), loeb hääletussedeleilt kokku kandidaatide poolt antud hääled, koostab hääletuse kohta protokollid ja teeb protokollid alusel üldkogule teatavaks hääletuse tulemused.

17. Hääletussedelid valmistab ette Akadeemia kantselei, võttes aluseks juhatuse otsuse vastavalt käesoleva reglemendi punktidele 8 ja 9 ning arvestades reglemendi

punktiga 13. Sedel varustatakse pealkirjaga „Hääletussedel Eesti Teaduste Akadeemia välisliikmete valimisel“. Pealkirjast allpool trükitakse hääletussedelile valimise toimumise kuupäev ja seejärel tähestikulises järjekorras kõigi valimisnimekirja kantud kandidaatide nimed, näidates iga kandidaadi juures ka tema eriala. Iga nime taha lisatakse märgistamiskastike, koondades need sedelil ühtlasse veergu pealkirjaga „Poolt“. Hääletussedeleid valmistatakse ette vastavalt akadeemikute üldarvule.

18. Hääletuses osaleja avaldab oma seisukoha valimiseks esitatud kandidaatide suhtes mis tahes selgelt fikseeritava märke tegemisega või märke tegematajätmisega iga hääletussedelile kantud nime taha lisatud kastikesse olenevalt sellest, kas hääletaja toetab või ei toeta vastava kandidaadi valimist Eesti Teaduste Akadeemia välisliikmeks. Kehtivaks loetakse ja konkreetse kandidaadi suhtes poolthäälena võetakse arvesse ainult kastikeste piires tehtud märkeid.

19. Eesti Teaduste Akadeemia välisliikmeks valituks loetakse kandidaat, kelle poolt hääletab vähemalt 2/3 hääletuses osalenud akadeemikuist, kuid seejuures mitte alla poole üldkogu arvestuslikust koosseisust. Valimistulemused jõustuvad pärast hääletuskomisjoni koostatud protokollki kinnitamist üldkogu poolt.

20. Välisliikmete valimisel korraldatakse ainult üks hääletusvoor. Kui mõni kandidaat ei saa üldkogult vajalikku toetust, loetakse vastav kandidaat välisliikmeks mittevalituks. Teistkordset hääletust toetuseta jäänud kandidaadi suhtes ei korraldata. Samuti ei algatata uut erakorralist valimiskorda kasutamata jäänud välisliikme koha täitmiseks mõne teise, algselt välisliikme kandidaadiks kinnitamata jäänud teadlasega.

Lõppsätted

21. Üldkogu poolt Akadeemia välisliikmeks valitud teadlastele saadetakse Akadeemia presidendi ja peasekretäri allkirjaga sellekohane ametlik teade koos teabega sellest tulenevate suhete kohta Eesti Teaduste Akadeemiaga vastavalt Akadeemia põhikirjale.

22. Välisliikmeks valitud teadlastele antakse Akadeemia sellekohane diplom. Diplomi kätteandmine toimub reeglina Akadeemia üldkogu istungil.

23. Informatsioon Akadeemia uute välisliikmete valimisest tehakse üldsusele teatavaks teabelevikanalite kaudu.